

כמו זה כתוב [תהלים כה] זָכַר רַחֲמֶיךָ ה' וְחִסְדֶיךָ כִּי מַעֲלֵם הַמָּה. מַעֲלֵם וְדָאֵי. וּמַעֲלֵם שְׁלֹמֹה לָקַח אוֹתָם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְהֵם אֲבוֹת רַאשׁוֹנִים לְהִיּוֹת מְרַבְּכָה קְדוּשָׁה לְמַעְלָה. גַּם כָּאֵן הַמָּה הַגְּבֻרִים אֲשֶׁר מַעֲלֵם. מַעֲלֵם וְדָאֵי לָקַח אוֹתָם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, מַעֲלֵם זֶה מִטְּתוֹ שְׁלֹשְׁמָה, שְׁכַתוֹב (שיר ג) שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ. רַבִּי אֶחָא אָמַר, כָּלֵם נִקְרְאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים [שמי עזר לא התבשמח].

תוספתא

אָמְרוּ רַבּוּתֵינוּ זְכוּרֵם לְבָרְכָה, בְּשַׁעַת שֶׁבָרָא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָאָדָם, בָּרָא אוֹתוֹ בְּגֵן עֵדֶן וְצִוָּה אוֹתוֹ עַל שֶׁבַע מִצְוֹת. חָטָא וּגְרַשׁ מִגֵּן עֵדֶן, וּשְׁנֵי מַלְאָכֵי שָׁמַיִם, עֲזָ"א וְעֲזָ"ל, אָמְרוּ לְפָנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: אֵלּוּ הֵינּוּ אֲנִי בְּאֶרֶץ, הֵינּוּ צְדִיקִים. אָמַר לָהֶם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: וְכִי אַתֶּם יְכוּלִים עַל יֵצֵר הָרָע? אָמְרוּ לְפָנָיו: יְכוּלִים. מִיָּד הִפִּיל אוֹתָם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר הַנְּפִילִים הָיוּ בְּאֶרֶץ, וְכַתוּב הַגְּבֻרִים. וּבְשַׁעַת שִׁירְדוּ לְאַרְצָא נִכְנַס בָּהֶם יֵצֵר הָרָע, שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחֲרוּ. חָטְאוּ וְנִעְקְרוּ מִקְדְּשָׁתָם. ע"כ הַתּוֹסֵפְתָא.

בֵּא רָאָה, כָּל הַנְּטִיעוֹת הָיוּ נִסְתָּרִים וְשׁוּמִים דְּקִיקִים בְּמִקּוֹם אֶחָד. אַחַר כֵּן עָקַר אוֹתָם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשָׁתַל אוֹתָם בְּמִקּוֹם אַחַר וְהִתְקַיְּמוּ. רַבִּי יִיסָא שָׁאֵל, מַה זֶה שְׁכַתוֹב זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם בְּיוֹם בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם בְּדַמּוֹת אֱלֹהִים עֲשָׂה אִתּוֹ זְכָר וְנִיבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם? אָמַר לוֹ רַבִּי אַבְא, זֶה סוּד עֲלִיּוֹן. שְׁנִינֵי, שְׁלֹשָׁה סִפְרִים נִפְתָּחִים בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֶחָד שֶׁל צְדִיקִים גְּמוּרִים וְכוּ'. סֵפֶר עֲלִיּוֹן שֶׁהָרִי מִמֶּנּוּ יוֹצֵא הַכֹּל, מִמֶּנּוּ יוֹצֵאת כְּתִיבָה. סֵפֶר אֲמִצְעֵי כְּלָלוֹת שֶׁל מַעְלָה וּמַטָּה [סֵפֶר שְׁהוּא כְּלָלוֹת שְׁלֹמְעֵלָה וְלִמְטָה וְאוֹתוֹ לְכָל הַצְּדִיקִים וְאוֹתוֹ לְכָל הַצְּדִיקִים וְכוּ'] [ואותו לכול הצדיקים

וְדָאֵי. וּמַעֲלֵם דְּלִתְתָּא נְטִיל לֹון קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאֲנִינן אֲבָהֵן קְדָמָאֵי לְמַהֲוֵי רְתִיבָא קְדִישָׁא לְעִילָא. אוֹף הָכָא הַמָּה הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מַעֲלֵם. מַעֲלֵם וְדָאֵי נְטִיל לֹון קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. רַבִּי יִצְחָק אָמַר מַעֲלֵם (ומאי הוא) דָּא מִטְּתוֹ שְׁלֹשְׁמָה דְכְּתִיב, (שיר השירים ג) שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ. רַבִּי אֶחָא אָמַר כָּלֵהוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶקְרוּן (ר"א ל"ג דְּהָא עַד לֹא אֲתַבְּסַמְת). (חסר כאן עיון

סוף הכפר):

תוספתא

אָמְרוּ רַבּוּתֵינוּ ז"ל בְּשַׁעַתָּא דְּבָרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם בָּרָא לִיהּ בְּגִינְתָּא דְּעֵדֶן וְצִוָּהוּ עַל שֶׁבַע מִצְוֹת. חָב וְאֲתַגְרֵשׁ מִגִּינְתָּא דְּעֵדֶן. וְתִרִי מַלְאָכֵי שְׁמַיָּא עֲזָא וְעֲזָאֵל אָמְרוּ קָמֵי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵלּוּ הֵוִינָא אֲנִין בְּאֶרְעָא הֵוִינָא זְכָאִין. אָמַר לָהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכִי אַתּוֹן יְכַלִּין עַל יֵצֵרָא בִישָׁא, אָמְרוּ קָמֵיהּ יְכַלִּין. מִיָּד אָפִיל לֹון קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּמָא דְאַתְּ אָמַר הַנְּפִילִים הָיוּ בְּאֶרֶץ וְכַתִּיב הַגְּבוּרִים וּגו'. וּבְשַׁעַתָּא דְנִתְתּוּ לְאַרְעָא עָאֵל בְּהוּ יֵצֵרָא בִישָׁא שְׁנַאֲמַר וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחֲרוּ, חָבוּ וְאֲתַעְקְרוּ מִקְדוֹשְׁתֵיהוּ, (עד כאן התוספתא) הָא חֲזִי, כָּלֵהוֹן נְטִיעֵן הָווּ סְתִימִין רְשִׁימִין דְּקִיקִין בְּאַתְרָא חַד. לְבִתְרָא עֲקָרִין קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאֲשִׁתִּיל לֹון בְּאַתְרָא אַחְרָא וְאֲתַקְיִימוּ. רַבִּי יִיסָא שָׁאֵל מָאֵי דְכְּתִיב זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם בְּיוֹם בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם בְּדַמּוֹת אֱלֹהִים עֲשָׂה אוֹתוֹ זְכָר וְנִיבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם. אָמַר לִיהּ רַבִּי אַבְא רְזָא עֲלָאָה הוּא. תְּנִינָן תְּלַת סִפְרִין פְּתִיחִין בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה חַד דְּצְדִיקִים גְּמוּרִים (דף לו ע"ב) וְכוּ' סֵפֶר עֲלָאָה דְּהָא מְנִיָּה נִפְקָא פְּלָא. נִפְיק מְנִיָּה כְּתִיבָה. סֵפֶר אֲמִצְעֵיתָא כְּלָלָא דְעִילָא וְתַתָּא

וְנִיבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם? אָמַר לוֹ רַבִּי אַבְא, זֶה סוּד עֲלִיּוֹן. שְׁנִינֵי, שְׁלֹשָׁה סִפְרִים נִפְתָּחִים בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֶחָד שֶׁל צְדִיקִים גְּמוּרִים וְכוּ'. סֵפֶר עֲלִיּוֹן שֶׁהָרִי מִמֶּנּוּ יוֹצֵא הַכֹּל, מִמֶּנּוּ יוֹצֵאת כְּתִיבָה. סֵפֶר אֲמִצְעֵי כְּלָלוֹת שֶׁל מַעְלָה וּמַטָּה [סֵפֶר שְׁהוּא כְּלָלוֹת שְׁלֹמְעֵלָה וְלִמְטָה וְאוֹתוֹ לְכָל הַצְּדִיקִים וְאוֹתוֹ לְכָל הַצְּדִיקִים וְכוּ'] [ואותו לכול הצדיקים